

morja, nobene gore itd. To kar na videz loči deželo od dežele, veže jo še le bolj skupaj, da drug drugemu daje, kar ne prideluje doma. Naj Nemci ne silijo svojega jezika drugim narodom in zlasti Slovanom ne, sicer jih silijo v panslavizem, v Rusijo. — V različnosti svojih narodov hranuje Avstrija svojo moč, v tej različnosti pa je tudi njena slabost, ako ne da vsakemu narodu popolnoma to, kar mu gre.

Da se Avstrija kot država narodov prav krepko osnuje, ne sme noben narod biti podložen drugemu, kajti nič ne žali narod bolj, kot tuje gospodstvo; čeravno bi ptujec daval podložniku svobodo na kupe, on ne bodemaral za njo in sicer že zato ne, ker so mu dali „gospoda“. Zato mora tudi država tako osnovana biti, da je vsak narod samostojen, in ker tako imenovana federativna (zvezna) ustava daje vsakemu narodu potrebno samostojnost, zato je taka ustava edino naravna v Avstriji.

Pisatelj našteva potem imenitne moče ki so se že od leta 1809 poganjali za tako sistemo, in med temi se nahaja celo tisti mož, katerega liberalci imajo za svojega malika, kateri podira cerkvene svetinje: dr. Mühlfelda; o tem pa molčijo kakor zid!

Ko je dr. Fischhof vse razmere in okoljine v Avstriji dobro pretehtal, jo primerja s Švajco. (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

Umni sadjorejec.

(Dalje.)

Jablane.

Sljedeče jablane so posebno vredne da jih pomnožujemo, ker donajajo prav dober sad, za jed in sploh gospodarstvu velik dobiček.

1. Grafenštajnar (Gräfensteiner) raste po visokih krajih in dobro stori, samo nekoliko hoče zavetja, inace se tudi sadi po vrtih in polju. Sad v jeseni dozori, ki je jako pisan ali rudečkast, srednje velikosti, pa zlo prijeten za jed in dober za vsako rabo.

2. Rudeči jesenski kalvil (rother Herbstcalville) najraje raste po bregih in visokih krajih, sicer pa tudi v vrtih in polju dobro stori; Kjer ostri vetrovi vlečejo, je to drevo posebno dobro saditi. Sad ima močno barvan, ki v jeseni dozori, in je dober za vžitek in sploh za gospodarsko rabo dostojen.

3. Pisani jesenski kalvil (gestreifter Herbstcalville) je zadovoljen z vsakim krajem, rad raste po bregih, vrtih in polju; drevo je zlo rodovitno. Jabelka v jeseni dozori, so lepo pisana, prijazne podobe, jako dobra za jed, čislana in ljubljena pri vsakem gospodarstvu za razno rabo.

4. Zimak (Winterpostof) raste po bregih, polju in ob stezah, in je jako rodovitno drevo, katerega sad v pozni jeseni dozori, in je toraj zimski, dober za vžitek še boljši za jabelčnik in sploh za gospodarski prid.

5. Rumeni angleški guldar (gelber englischer Gulderling) povsod rad raste na polju in v vrtih, ljubi nekoliko težko zemljo, če le ni mrzla. Sad je zimski, izvrstne lepote in žlahtnosti, srednje velikosti, temeljno barvan; zlo dober za jed in priljubljen vsakemu gospodarstvu.

6. Sampan (Champagner — Reinette) sadi se po višinah, polju in ob stezah; drevo je velike rodovitnosti, katerega sad za zimo dozori, je srednje velikosti, nekoliko rudečkast, ki se dalj časa lahko hrani; dober za vžitek, še boljši za jabelčnik.

7. Danciški kant (Danziger Kantapfel) se sadi po višinah, vrtih in polju. Sad v jeseni dozori, je močno barvan in najkoristnejši, ker je izvrsten za jed, in ravno tako prekoredne vrednosti za razno rabo pri gospodarstvu in jabelčnik. To sadno drevo je vsega razširjenja vredno.

8. Karlomovšek (Charlomovski) raste po brežinah in vrtih, je lepega odrastka, zgodnje in jako velike rodovitnosti. Sad dozori velikega srpana ali avgusta meseca; je pisan in srednje velikosti; dober za vžitek, še boljši za gospodarsko rabo.

9. Alant (Alantapfel) se sadi po bregih, vrtih in polju; drevo je jako rodovitno, in tudi v lahki peščeni zemlji rado raste. Sad je zimski, srednje velikosti, pisan; prav dober za jed, pa tudi dober za razne gospodarske potrebe.

10. Golobček rudeči zimski (rother Winter-Taubenapfel) je z vsakim krajem in lego zadovoljen, tudi po vrtih in polju rad raste; drevo je silne rodovitnosti. Sad je zimski, majhno pisan; dober za jed, in ravno tako za gospodarstvo, ki ga vsak ljubi. (Dalje prih.)

Velika izložba.

Preteklo je že 50 let, ko se je osnovalo v Gradcu kmetijsko društvo za Štajarsko; ta petdesetletnica se bode sijajno obhajala letos tudi s tem, da se bode napravila velika izložba raznih pridelkov gospodarskih, obrtniških in umetnih. Da se to ko najkoristnejše in lepše izvrši, je voljen poseben odbor, ki je že zdaj na vse strani prav marljivo delaven. Dobrotnih denarnih darov je že prišla prav velika številka in zastop mesta Gradca je v ta namen že tudi daroval 3000 gold. Upa se, da se izložbe ne bodo vdeležili samo Štajarci, temuč vsi avstrijski državljani.

Slovenski gospodarji! ndeležite se tudi vi prav obilno z vašimi pridelki te izložbe, in pokazite svetu, da tudi vi niste zaostali, temuč prav pridno napredovali v gospodarstvu.

Pri županu.

(Zbrano je mnogo kmetov.)

Brezovec. Povejte mi, kaj pa je to, ministerski grijs?

Črtič. Ministerski grijs? Vse svoje žive dni nisem nič čul o tej jedi.

Brezovec. To pa se mi res čudno zdi, ker ljudje vsak dan govorijo o njem in vsi časniki že više 6 tednov vedno pišejo o ministerskem grijsu.

Iglič. Vi morebiti hočete reči, ministerska kriza?

Brezovec. No, kriza, ali grijsa, tako se nekako pravi, kaj pa je to, kriza?

Urša. To vam celo jaz vem povedati. Ko je namreč moja stara tetka nevarno bolena bila, je rekel zdravnik: Zdaj pazite, zdaj pride kriza in na to je umrla.

Brezovec (prestrašen). Tedaj bi morali vsi ministri umreti? Ali so res tako nevarno boleni?

Iglič. No nekaj tere vsakega.

Župan. Da, da! finančnega ministra tere najbolj to, da nima denarja.

Iglič. Vojnega ministra pa dalmatinska trešljika.

Črtič. Ministru notranjih zadev pa leži razsajanje delavcev v želodcu.

Brezovec. Kaj pa le manjka policijskemu ministru?

Iglič. Temu manjkajo vsi tati in tolovaji, ktere bi rad vlovil.

Brezovec. Vi se zmirom samo šalite.

Iglič. In vendar to ni več šala, temuč prav resnoba stvar.

Brezovec. Zdaj pa še le ne vem, kaj je kriza?

Iglič. To vam taki razložim. Če se, postavimo, fantje v krčmi prav tepejo, in se še ne vé, ktera stranka bo ven vržena, ali če bo morebiti krčmar vse skupaj ven vrgel, bi se to reklo kriza!

Brezovec. Ali ministri, tako veliki in pametni gospodje se vendar ne bodo topli, kaj pa mislite?

Iglič. No, večkrat se skorej takega nekaj godi, in če se ravno ne zbadajo z noži, se vendar zbadajo s celo tankimi ošpici tako dolgo, dokler jednega ali drugega preveč doleti, ki tedaj reče, jaz nočem več med vami biti.

Brezovec. To je tedaj ministerska kriza?

Župan. To še ne celo. Jaz bom vam še to vse bolj razjasnil: Mislite si, da je cela država velik voz, h kateremu je priprazeno osem konjev, vsak konj ima svojega lastnega hlapca ki ga vodi, vsi hlapci sedijo na vozu. Zdaj pazite! Dokler so vsi hlapci enega in istega mnenja, kako bi se namreč najhitreje in najbolj varno vozili, gre dobro, in vsi lahko na vozu ostanejo.

Brezovec. More vendar drug drugemu na potu biti,

Župan. Se tudi večkrat primeri, to vendar ne škodi mnogo. Če vendar eden reče: „Jaz mislim, da bo najbolje, če se peljemo po desni cesti“, in potegne svojega konja na desno; in če drugi reče: „jaz pa hočem, da se peljemo po levi cesti“, in potegne svojega konja na levo; če tretji reče: „peljimo se počas“ in potegne konja nazaj, in če četrti reče: „vozimo se hitro“, in začne svojega konja z bičem naganjati.